

Minnesanteckningar

Mötesdatum	2025-05-22
Plats och tid	Malmö stadsarkiv kl. 18.00 – 20.00
Arbetsplats	
Närvarande	Mujo Halilovic, Ajin Ali, Alma Dzafic Ferhatovic, Julia Sällström, Milan Verson, Robert Vävström – RIKC Suzanne Sandberg – stadsarkivarie Stefan Wahlstedt (BiM), Thora Norgård (KoM), Anna Kosztovics och Amelia Eriksson (Dialogsocioonomer)
Vid protokollet	Ajin Ali, Alma Dzafic Ferhatovic, Julia Sällström

1. Välkomna

Mujo hälsar alla välkomna och presenterar dagordningen för samrådet.

2. Handlingsplan för den nationella minoriteten romer i Malmö 2026-2028

RIKC presenterar arbetet med revidering av handlingsplanen samt ger en kort bakgrund till dess framtagande och syfte. Tryckta exemplar av den nuvarande planen delas ut till deltagarna som under några minuter reflekterar och samtalar med varandra. Samtal förs sedan i helgrupp och deltagarna ställer frågor och kommer med synpunkter och förslag.

Samrådsdeltagare frågar om när planen kommer att beslutas. RIKC svarar att den preliminära tidsplanen är att kommunstyrelsen beslutar om planen i början av 2026 och informerar om hur beslutsprocessen inom staden går till.

Samrådsdeltagare frågar om processen för att säkerställa delaktighet och inflytande samt om planen kommer att skickas på remiss till romska föreningar och organisationer. RIKC svarar att det öppna samrådet utgör stadens strukturerade dialog med minoriteten och att dagens samråd är ett av två tillfällen där möjlighet för inflytande och delaktighet kring handlingsplanen finns. RIKC berättar att det även kommer att finnas möjlighet att inkomma skriftligt med förslag och synpunkter i samband med att protokoll från samrådet skickas ut till deltagarna.

Förslag från samrådet är att det i handlingsplanen skrivs in att staden ska motverka hatbrott och antiziganism samt att detta ska göras i samverkan med berörda myndigheter såsom polismyndigheten.

Dåligt bemötande av romer inom socialtjänsten och behov av förbättrade möjligheter till arbete för framförallt romska kvinnor lyfts fram.

Samrådsdeltagare och en journalist från Sveriges radio lyfter frågor om stadens pågående genomlysning av arbetet med romsk inkludering och romska rådet. Det finns oro inom minoriteten för att staden brister i förhållande till nationell

minoritetslagstiftning, bland annat gällande att minoriteten inte involveras i processerna. En samrådsdeltagare efterfrågar samråd inför kommunstyrelsens beslut om romska rådet. RIKC svarar att arbetet kopplat till nationell minoritetslagstiftning och strategin för romsk inkludering 2012-2032 fortsätter, inget av det är pausat eller kommer försvinna. Arbetet utgår från stadens policy för nationella minoriteter och handlingsplanen. Gällande genomlysningen kommer den vara klar efter sommaren och vi kan inte svara på vad den kommer mynna ut i än så länge.

Inga fler synpunkter eller frågor avseende handlingsplanen lyfts.

3. **Biblioteken i Malmö (BiM)**

Stefan Wahlstedt presenterar arbetet med resursbiblioteket för romani chib som BiM har utifrån statligt uppdrag från Kungliga biblioteket (KB). Exempel på arbetet som bedrivs är "levande sagor" på två varieteter av romani chib (arli och kelderash) och romska författarsamtal. Dessa streamas och läggs ut på plattformen biblioteketplay, som är öppet för alla att ta del av. Det finns en ambition om att ha sagor på fler varieteter av romani men då behöver de personer som är villiga att läsa in.

Det finns tre områdesbibliotek i staden som är romska läsambassader och håller olika aktiviteter, bland annat familjedagar riktade till romska familjer.

Resursbiblioteket arbetar just nu med att ta fram en metodbok för andra bibliotek med fokus på hur det läsfrämjande arbetet kan bedrivas där de bland annat utgår från Malmös läsambassadors arbete. Resursbiblioteket har idag 750 titlar och har även tagit emot privata samlingar.

Samrådsdeltagare frågar om det finns litteratur i samlingen på varieteten lovori och lyfter vikten av att romska barn och unga har tillgång till böcker på sin egen varietet. Stefan berättar att det finns böcker på flera varieteter, inklusive lovori. Han informerar vidare om att alla titlar är sökbara i bibliotekens sökkatalog och går att beställa till alla områdesbibliotek.

Fråga om biblioteket köper in mer litteratur lyfts. Biblioteket svarar att när det produceras nytt köper de in det, de tar gärna emot tips på litteratur, författare, bokhandlare och förlag.

Fråga från samrådsdeltagare lyfts gällande hur resursbiblioteket säkerställer de lagstiftade kraven på delaktighet och inflytande för minoriteten samt vad som händer med den romska nätverksgrupp som skulle bildas. Stefan lyfter fram att de öppna samråd för den romska minoriteten som RIKC samordnar och som hålls två gånger per år är deras viktigaste samrådskanal. Han betonar även att resursbiblioteket är på nationell nivå, samt att de använt sig av mindre fokusgrupper, exempelvis inför ett av författarsamtalen tillfrågades några personer tillhörande resandegruppen. En samrådsdeltagare frågar om lokala samråd då används för nationellt uppdrag. Stefan svarar att det finns planer på att starta ett nationellt bokråd som är ett samråd med litteraturintresserade personer som tipsar om böcker.

4. **Malmö Sommarscen**

Thora från Malmö Sommarscen presenterar verksamhetens uppdrag och arbete. Hon berättar bland annat om hur Malmö Sommarscen planerar sitt programinnehåll, om verksamhetens förutsättningar samt om hur samverkan med olika minoritetsgrupper kräver nära dialog under en längre tid för att möjliggöra reell förändring och undvika att reducera minoritetsgrupper till enstaka artister eller programpunkter. Ett exempel är dialogen med representanter för synskadade i staden som pågått under tre år, och som resulterat i förändringar för gruppens möjlighet att ta del av årets program.

Utifrån de samtal som fördes under det förra öppna samrådet där sommarscen deltog (november 2024) läggs ett förslag för arbetet framåt. Malmö Sommarscen efterfrågar en dialoggrupp med några representanter från minoriteten som kan mötas återkommande. Förslagsvis påbörjas detta arbete under hösten 2025 och fokus för dialogen är åren 2026-2028 och knyter an till handlingsplanen. Nästa år (2026) fyller Malmö sommarscen 20 år.

Två personer anmäler intresse att vara med i dialoggruppen. Samrådsdeltagare betonar att det är viktigt att inte använda begreppet representant (vilket ligger i linje med lagstiftningen sedan år 2019) utan att de som är med i dialogen representerar sig själva men delger olika romska perspektiv. Förslag lyfts om att även någon från RIKC ingår i eller samordnar dialoggruppen, samt att centret kommunicerar ut möjlighet att ingå i gruppen till fler.

5. **Dialogsocioionomerna**

Socialtjänsten som deltar under samrådet har besvarat frågor under pausen. De föreslår en längre workshop eller träff, två-tre timmar, med framförallt romska föräldrar och mor-/farföräldrar. Ett upplägg de tidigare haft med andra grupper är att utgå från ett fiktivt "case" om ett barn som skolan gör en orosanmälan för och sedan tillsammans gå igenom hur socialtjänsten går vidare och arbetar med anmälan. Flera samrådsdeltagare ställer sig positiva till detta och en föreningslokal föreslås som en lämplig plats för detta. RIKC föreslås ingå som part vid behov.

6. **Öppen punkt**

Agenda för samråd till hösten diskuteras. Teman och punkter som samrådsdeltagarna vill lyfta är:

- Handlingsplanen
- Romska biblioteket
- Sommarscen

RIKC informerar om ett projekt som Skånes arkivförbund arbetar med, en "minnesväska" för respektive nationell minoritet. Väskan ska skickas till skolor och äldreboenden som ett pedagogiskt material, den kan innehålla både texter, dokument och föremål kopplad till den romska minoriteten. Om det finns intresse att bidra med förslag och synpunkter på innehållet i väskan så kan RIKC förmedla kontakt till Skånes arkivförbund. Flera av deltagarna uttrycker intresse för projektet.

RIKC informerar om arbetsmarknadsinsatser för unga i Malmö. KAA-UngMalmö som arbetar med barn och unga i åldern 16 – 19 som inte går i skolan eller arbetar och Ung i sommar som är betald praktikplats för samma åldersgrupp.

Två frågor som rör individer ställs, den ena gällande modersmål i skolan och den andra om föreningsstöd. Båda hänvisas till RIKC:s medborgarkontor för att få stöd och hjälp i dessa ärenden.

Samrådsdeltagarna har två veckor på sig att inkomma med synpunkter från att de fått protokollet från samrådet, under dessa två veckor kan de även ge fler förslag och synpunkter gällande handlingsplanen.

7. Mötet avslutas